

(12)

CERERE DE BREVET DE INVENȚIE

(21) Nr. cerere: **a 2022 00703**

(22) Data de depozit: **02/11/2022**

(41) Data publicării cererii:
30/05/2024 BOPI nr. **5/2024**

(71) Solicitant:
• MEDACRIL S.R.L., STR. CARPAȚI NR.8,
MEDIAŞ, SB, RO

(72) Inventatorii:
• BLĂJAN OLIMPIU, STRADA TEILOR
NR.11, MEDIAŞ, SIBIU, RO;

• VELEA SANDA, STR.ZAMBILELOR NR.6,
BL.60, ET.2, AP.5, SECTOR 2, BUCUREŞTI,
B, RO;

• NEAMȚU CONSTANTIN,
STR. SOLD. CROITORU VASILE NR. 5,
BL. 3, SC. A, ET. 7, AP. 42, SECTOR 5,
BUCUREŞTI, B, RO;

• BOMBOŞ DANIEL, CALEA CRÂNGAŞI,
NR.9, BL.5, AP.30, SECTOR 6, BUCUREŞTI,
B, RO

(54) COMPOZIȚIE POLIMERICĂ BIODEGRADABILĂ PENTRU AMBALAJE ALIMENTARE ȘI PROCEDEU DE OBȚINERE

(57) Rezumat:

Invenția se referă la o compoziție polimerică biodegradabilă utilizată pentru realizarea ambalajelor alimentare și la un procedeu de obținere a acesteia. Compoziția conform inventiei este constituită din următoarele elemente exprimate în procente masice: 60...90% acid polilactic cu masa moleculară ridicată, 5...25% ulei de sămburi de struguri și/sau esteri ai acizilor grași din uleiul de sămburi cu alcoolii grași C₁₀ - C₁₄, 5...25% plastifiant biodegradabil cu proprietăți antioxidantă, 5...15% tescovină de struguri, liofilizată și măcinată, ca filler și compus cu proprietăți antioxidantă, 2...3% agenți tensioactivi biodegradabili și 1...7% uleiuri esențiale cu proprietăți antimicrobiene luate singure sau în amestec, adsorbite pe diatomită calcinată și fin măcinată. Procedeul conform inventiei are următoarele etape de realizare:

a) amestecul polilactic granule sau pudră se topește la o temperatură cuprinsă între 160...180°C și se amestecă în topitură cu plastifiantul poliesteric, într-un amestecător cu şnec, timp de 5...10 min. la o viteză de rotație cuprinsă între 50...70 rot/min.,

b) în amestec se adaugă nanomaterialul bazat pe tescovină liofilizată și măcinată amestecându-se în aceleași condiții de lucru,

c) peste amestecul obținut se adaugă uleiurile volatile adsorbite în prealabil pe diatomita calcinată și măcinată la dimensiuni corespunzătoare și

d) după omogenizarea amestecului, acesta se presează la cald la o temperatură cuprinsă între 170...180°C cu o presiune de 140...150 bari și se trage în folii de dimensiuni adecvate în vederea obținerii ambalajelor cu ajutorul echipamentelor specifice de termoformare.

Revendicări: 5

Cu începere de la data publicării cererii de brevet, cererea asigură, în mod provizoriu, solicitantului, protecția conferită potrivit dispozițiilor art.32 din Legea nr.64/1991, cu excepția cazurilor în care cererea de brevet de inventie a fost respinsă, retrasă sau considerată ca fiind retrasă. Întinderea protecției conferite de cererea de brevet de inventie este determinată de revendicările conținute în cererea publicată în conformitate cu art.23 alin.(1) - (3).

OFICIAL DE STAT PENTRU INVENTII SI MARINI	
Cerere de brevet de inventie	
Nr.	a 2200403
Data depozit 02-11-2022	

COMPOZITIE POLIMERICA BIODEGRADABILA PENTRU AMBALAJE ALIMENTARE SI PROCEDEU DE OBTINERE

Inventia se refera la compositie polimerica biodegradabila pentru ambalaje alimentare si procedeu de obtinere a acesteia.

Incepând cu jumătatea secolului trecut, materialele plastice au devenit mărfuri integrate în toate aspectele vieții noastre de zi cu zi. Avantajele proprietăilor lor fizice, cum ar fi faptul că sunt ușoare, realizate cu procese de fabricație la temperatură scăzută și cu o gamă largă de proprietăți optice, mecanice, de umectare și de barieră, au permis materialelor plastice să domine numeroase aplicații, de la agricultură și automobile la îmbrăcăminte și industria high-tech. Cea mai largă utilizare a materialelor plastice o reprezinta ambalajele, unde acestea reprezintă mai mult de 39% din volumul lor total în Uniunea Europeană, din care aproximativ jumătate se adreseaza ambalarii de alimente.

Actualmente, ambalajele din plastic pentru alimente sunt văzute ca indispensabile pentru conservarea alimentelor, oferind mai multe avantaje, inclusiv o durată de viață extinsă a alimentelor, care are ca rezultat reducerea deșeurilor. Materialele plastice comune utilizate în ambalajele alimentare includ poliolefine, poliesteri, poliamide, policlorură de vinil etc., toate fiind materiale derivate din petrol. Cu toate acestea, pe lângă impactul pozitiv al utilizării plasticului în ambalajele alimentare, ambalajele de plastic reprezintă cel mai mare risc pentru poluarea mediului. Această problemă poate fi abordată și rezolvată prin dezvoltarea și utilizarea materialelor polimerice verzi și biodegradabile, care reprezintă astăzi mai puțin de 1% din piața materialelor plastice.

Pe plan mondial sunt întreprinse cercetări intense pentru dezvoltarea de ambalaje specifice care să prezinte, concomitent, proprietăți mecanice, termice, optice și de barieră corespunzătoare pentru conserverea integrală a calității produsului alimentar ambalat. În același timp, materialele utilizate pentru ambalarea alimentelor trebuie să aibă certe proprietăți antibacteriene și antioxidantă, fără a afecta în vreun fel calitatea alimentului ambalat. În urma cercetărilor efectuate, au fost dezvoltate sisteme "active" de ambalare a alimentelor proaspete alterabile, pe bază de materiale polimerice biodegradabile în care au fost încorporați o serie de aditivi cu proprietăți antimicrobiene și/sau antioxidantă. Aceste materiale sunt folosite pentru obținerea ambalajelor rigide sau flexibile, care asigură prelungirea conservării produselor alimentare depozitată la temperatură ambientă sau în condiții de refrigerare moderată.

Unul dintre cele mai utilizate bioplastice în ambalaje este acidul polilactic (PLA). PLA este un poliester alifatic, derivat din surse regenerabile, cum ar fi porumbul și sfecla de zahăr; este reciclabil și biodegradabil. În plus, este considerat sigur și netoxic. PLA este potential degradabil în sol, compost sau în corpul uman prin hidroliză. În urma acestui proces degradativ, după 40-60 de zile la temperaturi de 50-60°C, PLA este hidrolizat în molecule mici (oligomeri, dimeri, monomeri). Acești compuși sunt apoi degradați în CO₂ și H₂O de către microorganismele din compost sau din sol. Acidul lactic ca produs de degradare al PLA este cunoscut ca un component normal al metabolismului în corpul uman care este transformat în dioxid de carbon și apă, în ciclul acidului acetic. Din aceste considerante, ambalajele pe bază de PLA sunt considerate ca materiale sigure atât din punct de vedere alimentar cât și pentru protecția mediului înconjurător, iar utilizarea PLA în aceasta direcție cunoaște o ampioare deosebită.

Cu toate acestea, proprietățile mecanice slabe, în comparație cu unii polimeri petrolieri convenționali, și proprietățile de barieră scăzute limitează utilizarea sa pe scară largă. Strategia

urmată pentru a aborda aceste limitări este amestecarea PLA cu alți polimeri sau umpluturi de întărire (fileri). De exemplu, amestecuri de PLA cu poli(ϵ -caprolactonă) (PCL) sau poli(3-hidroxibutirat) au fost utilizate pentru a îmbunătăți proprietățile mecanice. În plus, talcul și montmorillonitul au fost, de asemenea, utilizați ca agenți de întărire și pentru ameliorarea proprietăților de barieră.

Agenții antimicrobieni adăugați la materialele polimerice de ambalare pot fi de natura anorganica sau organica. Principalii agenti antimicrobieni anorganici utilizati constau în o serie de nanomateriale bazate pe Ag, Cu, Zn, cu proprietati biocide recunoscute si care pot fi compatibilizati cu materialul polimeric fara a afecta semnificativ proprietatile fizico-mecanice ale acestuia. Ca si agenti antimicrobieni de natura organica, cei mai des utilizati sunt chitosanul, nisinul, precum si o serie de uleiuri esențiale extrase din plante, precum rozmarin (*Rosmarinus officinalis*), oregano (*Origanum vulgare*), salvia (*Salvia officinalis*), etc.). Acțiunea antimicrobiană a acestor agenți este atribuită unor clase de compuși care constituie fracțiunea volatilă, cum ar fi: hidrocarburile terpenice, terpene oxigenate, aldehyde, cetone și esteri, acidul carnosic, carnosol, acid rozmarinic, sau alți compusi, precum: timol (conținut în cimbru sau oregano), carvacrol, anisol, eugenol, etc.

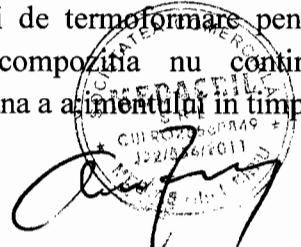
Compozitiile polimerice biodegradabile, antimicrobiene, pentru ambalaje active alimentare au constituit obiectul multor brevete de inventie publicate in ultimii douazeci de ani.

Astfel, se cunoaște Cererea de brevet **US2016325911 A1** care descrie o compoziție antimicrobiană pentru ambalarea produselor alimentare constituită din: salicilaldehidă; carvacrol, timol sau un amestec al acestora; iar în unele variante alte componente și excipienți lipsite de orice activitate antimicrobiană destinată pentru acoperirea activă a ambalajului alimentar.

Se cunoaște de asemenea din cererea de brevet **WO 2004056214 A2** o metodă de preparare a unor materiale de ambalare bioactive constituite din polimeri sintetici cât și din resurse naturale care sunt acoperite cu un strat polimeric conținând conservanți sub formă de soluții sau dispersii în apă sau în solvenți organici și amestecuri ale acestora sau sub formă de lacuri.

Cererea de brevet **US2016325911 A1** descrie o compoziție antimicrobiană pentru ambalarea produselor alimentare constituită din: salicilaldehidă; ii) carvacrol, timol sau un amestec al acestora; iar în unele variante iii) alte componente și excipienți lipsite de orice activitate antimicrobiană destinată pentru acoperirea activă a ambalajului alimentar.

Brevetul **US8188185B2** descrie o componizie de folie de ambalare biodegradabilă formată dintr-un amestec care conține amidon termoplastice și acid polilactic. Folia include un amestec care cuprinde cel puțin un amidon termoplastice într-o cantitate de la aproximativ 10% până la aproximativ 60% din amestec, cel puțin un acid polilactic într-o cantitate de la aproximativ 1% în greutate până la aproximativ 30% din amestec, cel puțin un copoliester alifatic-aromatic într-o cantitate de la aproximativ 20% până la aproximativ 70% din amestec și cel puțin o umplutură într-o cantitate de la aproximativ 1% până la aproximativ 25% al amestecului, în care raportul dintre procentul în greutate totală al copoliesterului alifatic-aromatic și amidonului termoplastice la procentul în greutate total al acidului polilactic și al umpluturii este de la 4 la aproximativ 10. Deși oferă o combinație bună de biodegradabilitate/reînnnoire și rezistență crescută la tracțiune, acidul polilactic este, de asemenea, relativ rigid și poate avea ca rezultat pelicule care au o rigiditate relativ mare (de exemplu, modul mare de elasticitate) și o ductilitate scăzută. De asemenea amestecul conține și un material de umplutură (filer). Datorită naturii sale rigide, cantitatea de umplutură poate fi ajustată cu ușurință pentru a regla fin amestecul la gradul dorit de ductilitate (de exemplu, alungirea vârfului) și rigiditate (de exemplu, modulul de elasticitate). Dezavantajul componiziei este dat de faptul ca ambii colimeri sunt rigizi și nu prezinta bune proprietati de termoformare pentru realizare de ambalaje pentru alimente alterabile. de asemenea, componizia nu conține componente antimicrobiene care să evite o alterare/contaminare microbiana a alimentului în timpul pastrării.

Se cunoaște din brevetul **EP 1657181 B1** obținerea unui ambalaj antimicrobian prin acoperirea unui substrat din nitroceluloză, acrilă și compuși vinilici cu uleiuri esențiale din plante care contin agenți antibacterieni, antifungici și antioxidanti dizolvați sau dispersați într-un procent de 0,1% până la 10% în greutate din cantitatea finală de lichid activ.

Se cunoaște, de asemenea, din cererea de brevet **WO 2010057658 A9** o metodă pentru obținerea unui ambalaj antimicrobian sub formă de film, pe bază de polimeri termoplastici (LDPE, PLAsau PCL) care încorporează substanțe cu activitate antimicrobiană care cuprinde etape de amestecare a unui polimer termoplastic caracterizat de un punct de topire mai mic sau egal cu 160 °C, la o temperatură mai mică sau egală cu 160 °C cu o substanță antimicrobiană de tip: lizozom, timol sau extract de lămâie supusă amestecului obținut prin compresie la aceeași temperatură ca cea indicată mai sus.

Aceste amestecuri polimerice destinate ambalajelor antimicrobiene prezintă dezavantajul că se obțin la scara redusa, cu ajutorul solvenților organici, iar extractele naturale și amestecurile cu proprietati biocide sunt volatile la temperatura de lucru.

De asemenea, din cererea de brevet **WO 2015026313 A1** se cunoaște o structură laminată metalizată pentru obtinerea de ambalaje alimentare rigide, formată din două straturi de material plastic termoformabil, constând în polietilenereftalat sau polietilena sau polistiren rezistent la impact, și două straturi metalizate de vapori de staniu, respectiv vaporii de aluminiu depuse pe fiecare strat din materialul termoplastice termoformabil și o cavitate încastrată care este în contact cu suprafața alimentelor. Prin compozitia sa, ambalajul respectiv nu rezolvă problema materialelor plastice nebiodegradabile.

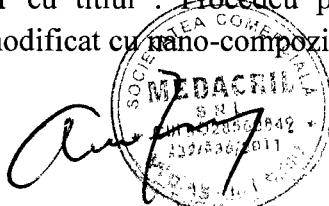
De asemenea, brevetul **US 8828516 B2** descrie materiale pentru ambalaje a alimentelor care sunt utile pentru produsele comerciale pentru a extinde prospețimea și pentru a păstra integritatea și perioada de valabilitate a alimentelor ambalate. Materialele de ambalare a alimentelor menționate utilizează o structură nețesută biodegradabilă și/sau compostabilă, (de preferat din fibre de acid polilactic), împreună cu unele forme de agent antimicrobian și/sau antifungic constând din specii pe bază de argint sau argint metalic, care distrug microbii care altfel ar altera alimente.

Dezavantajul utilizării acestui tip de ambalaj constă în existența riscurilor de sănătate asociate cu folosirea nanoparticulelor de argint sau alte metale, afectarea culorii, gustului sau miroslui produsului alimentar de ionii de argint, și, de asemenea, disponibilitatea cantităților mari de metale necesare pentru a obține un efect antibacterian (1-5 % în greutate).

Se cunoaște de asemenea din cererea de brevet **RO132659A2**, o serie de biocompozite polimerice pentru ambalaje alimentare constituite dintr-un amestec format din acid polilactic PLA tip INGEO 2003D 76-79,2 %, LAPOL 108 sub formă de masterbatch 7,64-19,6 %, PEG BioULTRA 4000 5,79-11,88 %, chitosan cu masă moleculară medie ca agent antimicrobian, modificat prin încapsularea uleiului de măčeșe obținut prin presarea la rece a semințelor de măčeșe și/sau cu Cloisite C30B 0-3%, vitamina E 1%, aditivi de îmbunătățire a proprietăților de barieră BYP P-4101 0,5-3% și HPS 0-2% (procente fiind exprimate în procente în greutate).

Brevetul European **EP 3.440.941 A1** : "Compozitie polimerica biodegradabila, antimicrobiana si antioxidantă din frunzele de mirt", descrie o compozitie polimerica destinata fabricarii ambalajelor alimentare active, compusa dintr-un polimer, selectat dintre acid polylactic, polihidroxibutirat polihidroxibutirat-co-valerat si policaprolactona, care contine frunze ale plantei mirt (Myrtus Communis) ca sursa de polifenoli-compusi naturali cu activitate antioxidantă și antimicrobiana, și uleiuri vegetale din grupa : ulei de masline, floarea soarelui, avocado, soia, leciinade soia singure sau in amestec, ca plastifianti in compozitia polimerica.

Se cunoaște, de asemenea, Brevetul **EP 3.922.667 A1** cu titlul : Procedeu pentru obtinerea ambalajelor alimentare active pe baza de acid polylactic modificat cu nano-compozite " care descrie

obtinerea unor ambalaje active alimentare pe baza de acid polylactic aditivat cu 0,4-4% nanocompozite din clasa TiO₂-Ag-grafene (GN) si CaCO₃ ca filler.

Problema tehnică pe care o rezolvă prezenta inventie este aceea ca propune o **compozitie polimerica biodegradabila pe baza de acid polilactic (PLA)** aditivat cu plastifianti si filleri, destinata obtinerii ambalajelor alimentare active, **caracterizata prin aceea ca** este constituita in totalitate din compusi biodegradabili si valorifica subprodusele rezultate la fabricarea vinului si anume : plastifiant biodegradabil – ulei de samburi de struguri si/sau esteri ai acizilor grasi C₁₀-C₁₄ din uleiul de samburi de struguri, tescovina de struguri, liofilizata si macinata, cu proprietati antioxidantante- ca filler ; agenti tensioactivi biodegradabili, si uleiuri esentiale cu proprietati antimicrobiene adsorbite pe diatomita calcinata si fin macinata.

Este obiectul prezentei inventii **compozitia polimerica biodegradabila**, destinata obtinerii ambalajelor alimentare active, **caracterizata prin aceea ca** este constituita din acid polilactic cu masa moleculara ridicata, in proportie de 60-90%; plastifiant biodegradabil obtinut dn ulei de samburi de struguri, in proportie de 5-25% ; tescovina de struguri, liofilizata si macinata, ca filler si compus cu proprietati antioxidantante, in proportie de 5-15%; agenti tensioactivi biodegradabili, in proportie de 2-3% si uleiuri esentiale cu proprietati antimicrobiene (uleiuri de oregano, cimbru si scorisoara, singure sau in amestec), in proportie de 1-2%, adsorbite pe diatomita calcinata si fin macinata,.

Este un alt obiect al prezentei inventii **procedeul de obtinere a compositiei polimerice biodegradabile pentru ambalaje alimentare, caracterizat prin aceea ca** cuprinde urmatoarele etape specifice de realizare:

- acidul polilactic granule sau pudra se topeste la o temperatură de 160...180 °C, si se amesteca in topitura cu plastifiantul poliesteric - ulei de samburi de struguri si/sau esteri ai acizilor grasi C₁₀-C₁₄ din uleiul de samburi de struguri, intr-un amestecator cu snec, la un timp de amestecare de 5...10 minute si o viteza de rotatie a snecului de 50..70 rotatii pe minut;

- se adauga nanomaterialul reprezentat de tescovina liofilizata si macinata in amestecatorul cu snec, in aceleasi conditii de lucru;

- se adauga uleiurile volatile, cu activitate antimicrobiana, adsorbite in prealabil pe diatomita calcinata si macinata la dimensiuni nanometrice;

- dupa omogenizarea amestecului, acesta se preseaza la cald la 170...180°C si o presiune de 140...150 bari,si se trage in folii de dimensiuni adevarate in vederea termoformarii ambalajelor cu ajutorul echipamentelor specifice de termoformare.

Este un alt obiect al prezentei inventii **utilizarea ca plastifiant a uleiului de samburi de struguri si/sau a amestecului de esteri C₁₀-C₁₄ ai acizilor grasi din uleiul de samburi de struguri**, obtinuti prin reactia de transesterificare a esterilor metilici/etilici ai acizilor grasi proveniti din uleiul de samburi de struguri, cu alcoolii corespunzatori C₁₀-C₁₄.

Compozitia polimerica biodegradabila pentru ambalaje alimentare active conform inventiei, **inlatura dezavantajele mentionate mai sus prin aceea ca** este constituita din 60-90% acid polilactic cu masa moleculara ridicata, 10-15% plastifiant biodegradabil - ulei de samburi de struguri si/sau esteri ai acizilor grasi C₁₀-C₁₄ din uleiul de samburi de struguri, 10-15% tescovina de struguri, liofilizata si macinata, utilizata ca filler si compus cu proprietati antioxidantante; 2-3% agenti tensioactivi biodegradabili, 1-2% uleiuri esentiale cu proprietati antimicrobiene adsorbite pe diatomita calcinata si fin macinata .

Procedeul de obtinere a compositiei polimerice biodegradabile pentru ambalaje alimentare active, conform inventiei, **inlatura dezavantajele mentionate mai sus prin aceea ca** este constituit din urmatoarele etape de realizare:

- (i) topirea acidului polilactic, granule sau pudra, la o temperatură de 160...180 °C, și amestecarea acestuia în topitură cu plastifiantul biodegradabil obținut din ulei de samburi de struguri, într-un amestecator cu snc; la un timp de amestecare de 5...10 minute și o viteză de rotație a șnecului de 50..70 rotații pe minut;
- (ii) adăugarea tescovinei de struguri, liofilizată și macinată, ca filler și compus cu proprietăți antioxidantă în amestecatorul cu snc, în aceleasi conditii de lucru;
- (iii) adăugarea uleiurilor volatile, cu activitate antimicrobiană, adsorbite în prealabil pe diatomita calcinată și macinată la dimensiuni corespunzătoare;
- (iv) omogenizarea amestecului și presarea acestuia la cald, la temperatura de 170...180°C și presiunea de 140...150 bari, pentru obținerea de folii de dimensiuni adecvate în vederea termoformării ambalajelor cu ajutorul echipamentelor specifice de termoformare.

Procedeul conform invenției prezintă următoarele **avantaje**:

- Realizează o compozitie polimerica, biodegradabila, antimicrobiana și antioxidantă pentru ambalaje alimentare active, compusa exclusiv din produse naturale obținute prin valorificarea subproduselor rezultate la fabricarea vinului;
- Realizează utilizarea ca plastifianti în compozitia polimerica a uleiul de samburi de struguri și/sau esterii acizilor grasi din uleiul de samburi de struguri cu alcooli grasi C₁₀-C₁₄;
- Realizează utilizarea ca filler în compozitia polimerica, a tescovinei de struguri rosii din soiul Cabernert Sauvignon, uscată prin liofilizare și macinată pana la o dimensiune a particulelor de 40 - 60 nm; aceasta asigurand și activitatea antimicrobiana și antioxidantă, prin continutul propriu de polifenoli, flavonoide și resveratrol;
- Realizează o metodă de protecție a uleiurilor esentiale utilizate în compozitia polimerica în calitate de compusi cu activitate antimicrobiana, prin incapsularea acestora în diatomita de Patarlagele, calcinată și macinată pana la dimensiuni de ordinul 25 nm., în vederea minimizării pierderilor compusilor biologic activi, în timpul procesării termice.

Se prezinta in continuare cateva exemple de realizare a inventiei :

Exemplele 1-7.

Comportarea amestecurilor în topitura a fost investigată prin utilizarea Plastografului Brabender cu sistem de înregistrare, folosind cuva de amestecare de 50 cm³. Timpul maxim de amestecare în topitura a fost de 6 minute în vederea eliminării degradării termice a polimerului iar rotațiile au fost de 60 rpm.

Inainte de prelucrare granulele de acid polilactic PLA s-au uscat în etuva la o temperatură de 60°C timp de 24 ore. Diatomita macinată s-a impregnat cu ulei esențial prin metoda umplerii porilor, într-un rotavapor, la temperatură camerei, la o viteză volumară a uleiului de 0,5 ml.h⁻¹ și o turatie a balonului de 100 rot/min. PLA-ul și plastifiantii s-au amestecat într-un Plastograf Brabender, prevăzut cu o cuva de 50 cm³, la turatie de 60 rpm, pana se atinge temperatura de 170°C, apoi se adaugă tescovina de struguri liofilizată și diatomita impregnată cu ulei esențial, în proporțiile prezentate în tabelul 1. Se continua omogenizarea compozitiei polimerice în topitura timp de 6 min. Formularile experimentale pe baza de PLA, plastifianti și aditivi au fost apoi procesate prin presare la cald, la temperatură de 170 °C, timp de presare 5 minute și presiunea de 150 bari, în vederea obținerii de folii care au fost transformate în caserole pentru produse alimentare printr-un procedeu de termoformare.

Tabelul 1. Compozitii ale amestecurilor in topitura conform inventiei

Nr. crt.	PLA, %gr.	Plastifiant Ulei de samburi de struguri, %gr.	Plastifiant Esteri acizi grasi cu n-decanol, %gr.	Plastifiant Esteri acizi grasi cu n-dodecanol, %gr.	Sabosorb %gr.	Diatomita, %gr.	Tescovina de struguri liofilizata %gr.	Ulei esential % gr.
Exemplul 1	74,2	7 (ulei struguri)	0	0	4	4,8	8	2(cimbru)
Exemplul 2	78,2	5 (ulei struguri)	0	0	4	4,8	6	2(oregano)
Exemplul 3	81,6	10	0	0	2	2,4	3	1 (cimbru)
Exemplul 4	73,2	15	0	0	3	4,8	2	2(scortisoara)
Exemplul 5	75,0	0	15	0	3	3,5	2	1,5(cimbru)
Exemplul 6	75,0	0	10	5	3	3,5	2	1,5(cimbru)
Exemplul 7	75,0	0	0	15	3	3,5	2	1,5(oregano)

Exemplul 8. Prepararea plastifiantului pe baza de ulei din samburi de struguri prin transesterificare cu alcooli grasi C₁₂ (dodecanol):

Prepararea plastifiantului pe baza de ulei din sambure de struguri utilizat la realizarea compozitiei polimerice biodegradabile pentru ambalaje alimentare active pornind de la ulei din samburi de struguri, a cuprins 2 etape distincte:

1. Prepararea esterilor etilici ai acizilor grasi din uleiul de struguri (FAEE).

Într-o instalație de laborator din sticla, formată dintr-un balon de reactie cu 4 gâturi având capacitatea de 500 ml, prevăzută cu agitare acționată electric, termometru, calotă încălzită electrică, condensator de reflux total, răcit cu agent termic de -20°C, balon colector pentru distilat, se încarcă 180 g ulei de sămburi de struguri, cu indicele de saponificare 182 mg KOH/g și indicele de aciditate de 1,4 mg KOH/g (circa 0,2 moli).

Separat, intr-un balon de 100 ml, prevăzut cu agitare mecanică, se prepară o soluție etanolică, având o concentrație de 4% KOH, prin dizolvarea sub agitare, la temperatura ambientă, a 1,1 g KOH în 56 g etanol absolut (1,2 moli), iar soluția respectivă se introduce sub agitare peste uleiul din samburi de struguri din balon. Masa de reacție se menține sub agitare la temperatura de 55-60°C timp de 2 ore, interval în care are loc transesterificarea trigliceridelor din uleiul de samburi de struguri. Se oprește agitarea, iar masa de reacție se transvazează într-o pâlnie de separare, unde se decantează timp de o oră. Se separă stratul inferior, care conține 48 g glicerină brută, de stratul superior ce conține esterii etilici bruji ai acizilor grasi din uleiul din samburi de struguri. Esterii etilici bruji se

introduc într-o coloană de extracție, unde se extrag cu 100 g propilenglicol, la temperatura mediului ambient (30°C). Se separă prin decantare stratul inferior format din propilenglicolul care a extras impuritățile, de stratul esteric superior, în greutate de 177 g, de puritate 98,8%.

2. Prepararea plastifiantului prin transesterificarea esterilor etilici ai acizilor grasi din struguri cu alcooli grasi C₁₂

Într-o instalatie de laborator din sticla, formată dintr-un balon cu 4 gături având capacitatea de 500 ml, prevăzută cu agitare acționată electric, termometru, calotă încălzită electric, balon prevăzut cu o coloană de rectificare, asamblată cu un condensator- răcitor, răcit cu agent termic de -20°C, prevăzut cu termometru, balon colector pentru distilat și o pompă de vid, se introduc 112 g dodecil alcool (alcool lauric) puritate 98% (**0,6 moli**). Se pornește agitarea și se introduc în balon 1,3 g hidroxid de potasiu granule 85%, dizolvat în 8 g etanol absolut. Se încălzește masa de reacție până la 110°C și se colectează cca 7,5 g condens etanic în vasul colector. Condens etanic se poate reutiliza la șarjele ulterioare. Spre sfârșitul perioadei de încălzire, se cuplează pompa de vid, pentru completa îndepărțare a etanolului și a apei din sistem, concomitent cu formarea catalizatorului de tip alcoxid.

Peste amestecul din balon se introduc, sub agitare, 177 g esteri etilici ai acizilor grași din ulei din samburi de struguri preparati la pct. 1. Se încălzește sub agitare masa de reacție, menținându-se în intervalul 130...140°C, și o depresiune de 60 torr, prin cuplarea pompei de vid. După cca 360 min, s-au colectat 24 g distilat etanic. Masa de reacție se răcește 90°C și se îndepărtează catalizatorul prin filtrare. Catalizatorul se poate reutiliza la șarjele ulterioare. Se obțin 262 g esteri de alcool lauric C₁₂ ai acizilor grasi din samburi de struguri, un produs foarte vâscos, cu punct de cristalizare la cca 15,5°C și o puritate de 96,3%, determinată prin analiza GC-MS.

Exemplul 9. Prepararea fillerului pe baza de tescovina de struguri roșii:

Pentru prepararea fillerului necesar producerii compozitiei polimerice biodegradabile pentru ambalaje alimentare active, s-a utilizat ca materie prima tescovina bruta uscată, rezultat în urma **stoarcerii de struguri roșii, din soiul Cabernet Sauvignon**, și a fost liofilizată în liofilizatorul CHRIST ALPHA 1-4 LD_{plus} și măcinată până la dimensiunea de 40-60 nm., conform urmatorului procedeu:

Masa proba bruta = 100,22 g

Conditii de lucru:

Aparat: liofilizator CHRIST ALPHA 1-4 LD.

Conditii: Temp condensator + -56°C;

Vacuum = 0,001 mbari;

Vacuum mbari = -76 (?)

Timp de liofilizare: 48 ore

Masa produs liofilizat = 35,90 g

Umiditate indepartata = 100,22 – 35,90 = 64,32 g

Randament produs liofilizat (uscat) în proba initială = 35,90/100,22 * 100 = 35,82%

Umiditate initială = 64,18%

Prelucrarea produsului liofilizat:

- Produsul a fost macinat integral la o moara de laborator cu impact Retsch ZM 200, turatie 5000 rpm, circa 5 minute, și sitat automat prin montarea sitei de 0,25 mm. Are loc o macinare facilă, rezultând un produs fin, uscat, neaglomerat.

-masa produs macinat = 35,85 grame.

Analiza cantitativa a continutului de polifenoli, efectuată prin metoda Folin-Ciocâlteu arată un continut de polifenoli de 608,2 – 890 mg/100 g tescovina. Prin analize cromatografice au fost

identificati 12 compusi polifenolici din tescovină: acid galic, catechina, acid vanilic, acid cafeic, epicatechina, acid p-coumaric, acid ferulic, acid sinapic, rutin, quercetin, luteolin, și resveratrol, valoarea maximă a conținutului total de compusi polifenolici fiind de 890 mg/100g.

Unele din recepturile obținute au fost testate în vederea determinării activității antimicrobiene și antioxidantă precum și a performanțelor mecanice și de comportament termic.

Rezultatele testelor efectuate pe recepturile realizate conform Exemplelor 1-7 sunt prezentate mai jos:

1. Procesabilitatea pe Plastograful Brabender

Trei probe pe baza de PLA, plastifiant și filler, corespunzător Exemplelor 1, 3, 5 au fost obținute prin prelucrarea în topitura pe Plastograful Brabender, la temperatură de 170°C, 60 rpm și timp maxim de amestecare 6 minute. În comparație s-a folosit probă martor cu PLA simplu. Rezultatele pozitive ale probelor de PLA cu plastifianti și filler pe baza de diatomita și tescovina liofilizată, în raport cu martorul de PLA simplu, sunt prezentate în Figura 1 de mai jos.

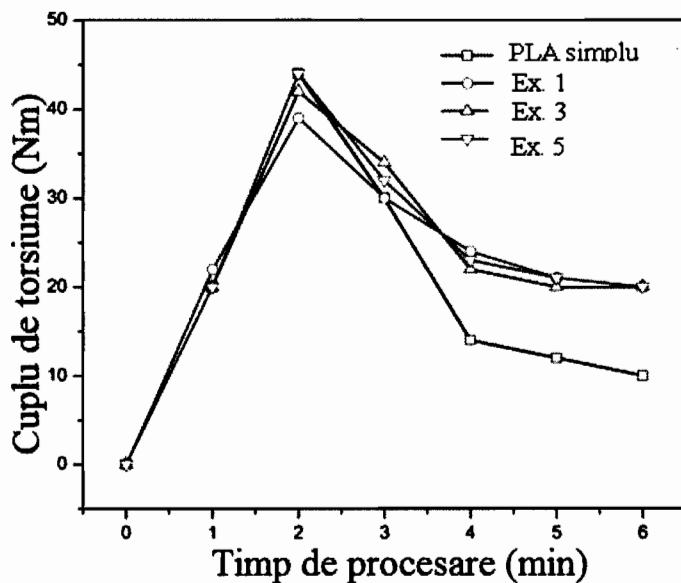

Figura 1. Reprezentarea grafica a cuplului de torsiune in functie de timpul de amestecare pentru compozitele pe baza de PLA simplu si cu plastifianti conform Ex. 1, 3 si 5 (temperatura de 170°C si 60 rpm)

Din Figura 1 se observă că adăugarea de plastifianti pe baza de ulei din samburi de struguri și filler pe baza de diatomita și tescovina liofilizată, în matricea de PLA plastificat conduce la creșterea cuplului de torsionă, de la 12 Nm până la valoarea de 21 Nm. Aceasta creștere are ca efect o creștere a vascozității în topitura a amestecurilor cu plastifianti pe baza de ulei din samburi de struguri și filler pe baza de diatomita și tescovina liofilizată față de proba PLA simplu.

2. Analiza prin calorimetria diferențială cu scanare (DSC)

In Fig. 2 se prezinta termogramale obtinute prin analiza DSC pentru trei probe pe baza de PLA, plastifiant si filler, corespunzator Exemplelor 1, 3, 5 PLA/ATBC/CS comparativ cu proba PLA simplu, in domeniul de temperatura 40-175°C, viteza de incalzire de 10°C/min.

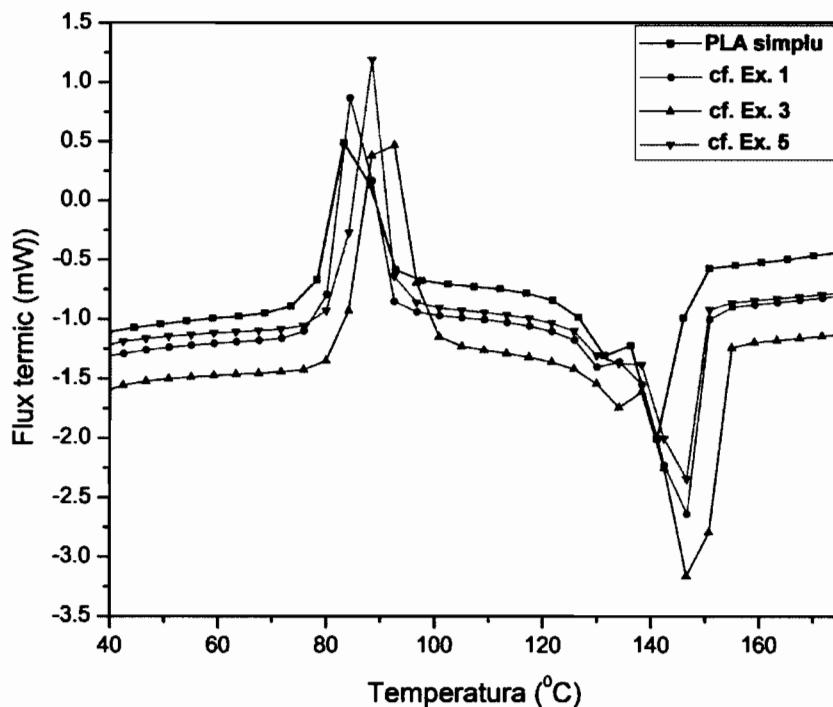

Figura 2. Spectre DSC obtinute pentru probele pe baza de PLA simplu si cu plastifianti conform Ex. 1, 3 si 5

Parametrii termici prezentati in Tabelul 2, temperatura de cristalizare (T_{cc}), entalpia de cristalizare (ΔH_{cc}), temperatura de topire (fuziune) (T_m), entalpia de topire (ΔH_m) au fost evaluati din peak-urile exoterme si endoterme ale termogramelor, iar gradul de cristalinitate al PLA s-a calculat din entalpia de topire tinand cont de fractia PLA din fiecare amestec.

Tabelul 2. Parametrii termici obtinuti din curbele DSC pentru probele pe baza de PLA simplu si PLA plastifiat conform Ex. 1, 3 si 5

Cod proba	ΔH_{cc} , J/g	T_{cc} , °C	ΔH_m , J/g	T_m , °C	$X_{c,PLA}$, %	$X_{c,amestec}$, %
PLA simplu	24,47	85,37	21,96	143,07 130,78	29,48	23,58
amestec conform Ex. 1	23,24	85,85	22,79	145,88 130,94	30,90	24,47
amestec conform Ex. 3	22,56	90,19	25,81	147,36 133,26	35,72	27,72
amestec conform Ex. 5	19,64	87,88	24,54	145,73 131,94	34,68	26,35

Din Tabelul 2 se observa ca aditia de plastifianti pe baza de ulei din samburi de struguri si filler pe baza de diatomita si tescovina liofilizata, la PLA are ca efect cresterea T_{cc} si a X_c . De asemenei s-a gasit ca valoarea T_m creste usor la probele care contin plastifianti pe baza de ulei din samburi de struguri si filler.

3. Permeabilitatea la vaporii de apa

Valorile ratei de transmitere a vaporilor de apa pentru probele pe baza de PLA simplu si PLA aditivat cu plastifianti pe baza de ulei din samburi de struguri si filler pe baza de diatomita si tescovina liofilizata, conform Ex. 1, 3 si 5 sunt redate in Tabelul 3.

Tabelul 3. Permeabilitatea la vaporii de apa a probelor pe baza de PLA simplu si PLA aditivat cu plastifianti conform Ex. 1, 3 si 5

Nr. Crt.	Cod proba	Rata de transmitere a vaporilor de apa (g/m ² /24h)
1.	PLA simplu	15,94
2.	amestec conform Ex. 1	23,49
3.	amestec conform Ex. 3	42,50
4.	amestec conform Ex. 5	17,91

4. Migrarea in simulanti alimentari

Probele pe baza de PLA simplu, precum si PLA aditivat cu plastifianti pe baza de ulei din samburi de struguri si filler pe baza de diatomita si tescovina liofilizata, conform Ex. 1, 3 si 5 au fost testate prin metoda de imersie totala in 2 simulanti alimentari. S-au utilizat cate 4 epruvete cu dimensiuni de (10x10x0,2) cm pentru fiecare simulant. Rezultatele obtinute sunt prezentate in Tabelul 4.

Tabelul 4. Migrarea globala pentru probele pe baza de PLA simplu si PLA aditivat cu plastifianti conform Ex. 1, 3 si 5

Cod proba	Migrare globala, mg/dm ²		Impus
	Simulant alimentar: 3% acid acetic Conditii de testare: 10 zile la 40°C	Simulant alimentar: 10% etanol Conditii de testare: 10 zile la 20°C	
PLA simplu	0,9 ± 0,1	~ 4	< 10 mg/dm ²
amestec conform Ex. 1	8,3 ± 0,4	~ 2,2	
amestec conform Ex. 3	7,6 ± 1,1	~ 3,0	
amestec conform Ex. 5	8,7 ± 1,4	~ 2,5	

Din datele din Tabel se observa ca atat proba de PLA simplu cat si si probele de PLA aditivat cu plastifianti pe baza de ulei din samburi de struguri si filler pe baza de diatomita si tescovina liofilizata, conform Ex. 1, 3 si 5 se incadreaza in prevederile legale din punct de vedere al migrarii globale in simulanti alimentari utilizati.

5. Caracterizarea recepturilor prin determinari mecanice

Proprietățile mecanice au fost determinate la o temperatură de 23°C conform ISO 4049. Eșantioanele utilizate în teste au avut forma dreptunghiulară cu grosimea de 2 mm, înălțime de 2 mm, lungime de 25 mm.

Valorile rezistentei la încovoiere sunt prezentate în tabelul 5.

Tabelul 5. Rezultatele obținute în urma testului de încovoiere

Proba	Sarcina maximă suportată (N)	Modulul Young la încovoiere (MPa)	Efortul maxim de încovoiere la sarcina maximă (MPa)	Elongația (mm)
Exemplul 1	41,78	652,08	26,37	9,83
Exemplul 3	20,96	311,60	10,57	8,03
Exemplul 5	20,12	305,42	9,75	8,35

Rezistența la încovoiere a materialelor testate la temperatură camerei variază de la 9,75 MPa pentru rețeta din exemplul 5 (plastifiant ester acizi grasi din uleiul de struguri cu n-dodecanol) până la 26,37 MPa pentru rețeta din exemplul 1 (plastifiant uleiul de struguri). Sarcina maximă suportată și Modulul Young la încovoiere au variat în același mod ca efortul maxim de încovoiere la sarcina maximă în timp ce elongația a scăzut nesemnificativ în cazul exemplelor 3 și 5 față de exemplul 1.

Rezultatete testului la tractiune sunt prezentate în tabelul 6.

Tabelul 6. Rezultatele obținute în urma testului de tractiune

Proba	Rezistența la tractiune (MPa)	Forța la rupere (N)	Elongația la fracturare (mm)	Modulul Young (MPa)
Exemplul 1	25,08	248,32	68,58	456,82
Exemplul 3	9,76	19,40	91,96	234,62
Exemplul 5	7,19	16,19	96,07	219,25

Receptura din exemplul 1 a prezentat rezistența la tractiune cea mai mare (25,08 MPa), urmată de receptura din exemplul 3 (9,76 MPa) și receptura din exemplul 5 (7,19 MPa); Forța la rupere și modulul Young prezintă o variație asemănătoare cu cea a rezistenței la tractiune. Alungirea epuvetei până la rupere a prezentat o variație pe un domeniu relativ îngust; receptura din exemplul 5 suportă

o alungime maxima de 96,07 mm, urmata de receptura din exemplul 3 (cu 91,96 mm) si receptura din exemplul 1 (cu 68,58 mm).

6. Evaluarea efectului antimicrobian/biologic al unor uleiuri esențiale utilizate în compozitiile polimerice ale ambalajelor biodegradabile

Testarea efectului antibacterian al unor uleiuri esențiale s-a realizat prin metoda disc-difuzimetrică (Kirby-Bauer) descrisă în standardul CLSI M07. Pe scurt, protocolul de lucru a implicat următoarele etape:

- Pregătirea inoculului bacterian din culturi proaspete (de 24 h) la o turbiditate echivalentă standardului McFarland 0,5, care corespunde la o densitate bacteriană de $1-2 \times 10^8$ UFC/mL;
- Inocularea în pânză a plăcilor cu mediu Mueller-Hinton Agar;
- Repartizarea aseptică a unor discuri din hârtie de filtru (cu diametrul de 4 mm) pe suprafața mediilor de cultură inoculate;
- Repartizarea a 5 µL de ulei esențial (nediluat și diluat) pe suprafața discurilor de hârtie;
- Incubarea plăcilor la 35 °C, timp de 18 h;
- Măsurarea diametrului zonelor de inhibiție a creșterii bacteriene.

Tulpinile bacteriene asupra cărora a fost testat efectul antibacterian al uleiurilor esențiale au fost reprezentate de: *Salmonella enterica* ATCC 14028, *Listeria monocytogenes* ATCC 1911 și *Pseudomonas aeruginosa* ATCC 15442. Martorul negativ a fost reprezentat de amestecul apă, DMSO, Tween 80.

Rezultatele testelor de activitate antimicrobiana a unora din uleiurile esențiale utilizate sunt prezentate în **Tabelul 7**.

Tabelul 7. Rezultatele evaluării efectului antibacterian al unor uleiuri esențiale prin metoda Kirby-Bauer.

Uleiuri esențiale:	Salmonella enterica ATCC 14028							Listeria monocytogenes ATCC 1911							Pseudomonas aeruginosa ATCC 15442						
	Concentrații uleiuri esențiale (v/v)							Concentrații uleiuri esențiale (v/v)							Concentrații uleiuri esențiale (v/v)						
	100%	75%	50%	25%	10%	5%	1%	100%	75%	50%	25%	10%	5%	1%	100%	75%	50%	25%	10%	5%	1%
Oregano	27	22	20,5	21,5	12	7,5	7,5	23,5	25	24	15	9,5	8,5	0	9	9	8,5	8	7	7	0
Cimbru	28	23,5	19	8	6	5	5	41	28	20,5	18,5	15	7	0	10,5	9	8	8	7,5	0	0
Scorțișoară	24,5	24,5	21,5	22,5	13,5	10,5	6	29	23	19	16,5	0	0	0	19	19	17	13	8	7,5	6

Din datele tabelate se observă clar ca uleiurile de oregano, cimbru și scorțișoară au prezentat activitate antibacteriană clara asupra speciilor *Salmonella enterica*, *L. monocytogenes* și *P. aeruginosa*, chiar la concentrații de 5%.

REVENDICARI

1. Compozitie polimérica biodegradabila pentru ambalaje alimentare, **caracterizata prin aceea că** este constituită din acid polilactic cu masa moleculară ridicată, în proporție de 60-90%; ulei de samburi de struguri și/sau esteri ai acizilor grasi din uleiul de samburi de struguri cu alcooli grasi C₁₀-C₁₄, în proporție de 5-25% a plastifiant biodegradabil cu proprietati antioxidante; tescovina de struguri, liofilizata și macinata, ca filler și compus cu proprietati antioxidante, în proporție de 5-15%; agenti tensioactivi biodegradabili, în proporție de 2-3% și uleiuri esentiale cu proprietati antimicrobiene, în proporție de 1-7%, luate singure sau în amestec, adsorbite pe diatomita calcinata și fin macinata.,
2. Compozitie polimérica biodegradabila pentru ambalaje alimentare, conform Revendicarii 1, **caracterizata prin aceea că** plastifiantii biodegradabili cu proprietati antioxidante sunt amestecuri de poliesteri obtinuti din ulei de samburi de struguri presat la rece, prin transesterificare cu o fractie de alcooli grasi C₁₀-C₁₄.
3. Compozitie polimérica biodegradabila pentru ambalaje alimentare, conform Revendicarii 1, **caracterizata prin aceea că** nanomaterialul cu proprietati antioxidante este format din tescovina de struguri rosii rezultata in urma procesului de stoarcere a sucului de struguri, urmata de indepartarea umiditatii pana la maxim 1% prin liofilizare, și macinarea produsului la dimensiuni ale particulelor de maxim 25 microni, utilizand utilaje specifice.
4. Compozitie polimérica biodegradabila pentru ambalaje alimentare, conform Revendicarii 1, **caracterizata prin aceea că** uleiurile volatile cu proprietati antimicrobiene reprezinta uleiuri esentiale de Cimbru (Thymus vulgaris), Oregano (Origanum vulgare) sau Scortisoara (Cinnamomum verum), în proporție de 1-7%, adsorbite pe diatomita calcinata cu un continut de SiO₂ de minim 75% și Al₂O₃ minim 5% și CaO de 1,2...1,8%, macinata pana la dimensiuni de maxim 25 microni.
5. Procedeu de obtinere a Compozitiei polimerice biodegradabile pentru ambalaje alimentare, **conform revendicarilor 1-4, caracterizat prin aceea că** cuprinde urmatoarele etape de realizare:
 - acidul polilactic granule sau pudra se topeste la o temperatură de 160...180°C, și se amesteca in topitura cu plastifiantul poliesteric, intr-un amestecator cu snec, la un timp de amestecare de 5...10 minute și o viteza de rotatie a snecului de 50..70 rotatii pe minut.
 - se adauga nanomaterialul, bazat pe tescovina liofilizata și macinata, in amestecatorul cu snec, in aceleasi conditii de lucru.
 - se adauga uleiurile volatile adsorbite in prealabil pe diatomita calcinata și macinata la dimensiuni corespunzatoare.
 - dupa omogenizarea amescecului, acesta se preseaza la cald la 170...180°C și o presiune de 140...150 bari și se trage in folii de dimensiuni adecate in vederea termoformarii ambalajelor cu ajutorul echipamentelor specifice de termoformare.

